

תרין שלפי עמדה על הבמה עירומה והסתכלנו לה לתוך הסרטן

סיפור ההתמודדות של תרין שלפי עם הסרטן, שעובד להצגה "להזיז את השמש", יכול היה להפוך בקלות לקלישאה. אלא שבזכות טיפול נבון, היא מספרת סיפור מורכב, מרתק ומרגש. היא מכניסה אותנו לעולמה, מייצרת הזדהות עם הצחוק והעצב, התקווה והייאוש, האופטימיות והכאב

תגיות: הקאמרי

דוד רוזנטל

יום חמישי, 15 באוגוסט 2019, 00:00

בשבוע שעבר התבשרנו על פריצת דרך גדולה בתחום הרפואה: חוקרים ישראלים פיתחו חיסון נגד סרטן העור. המחשבות מיד צפו אל העתיד. אולי בעוד 20, 30 או 40 שנה יהיו תרופות לכל סוגי הסרטן, חיסון פשוט שנקבל בכיתה ז' ימנע מאיתנו לעבור את מסע הייסורים שעוברים ויעברו עשרות מיליוני אנשים במהלך העשורים הקרובים. אותו מסע שעוברת תרין שלפי כבר למעלה משנה.

באפריל 2018 הוצא גוש מגופה של שלפי. כשהתור שלה לרופא הגיע היא רק רצתה להספיק לצאת בזמן לעבודה, ואז הגיע הרגע בו קיבלה את הבשורה שאחריה חייה לא ימשיכו באופן שהכירה אותם: הרופא סיפר שיש לה סרטן. בגיל 23 שלפי, סטודנטית למשחק בסטודיו של יורם לוינשטיין וליצנית רפואית, הפכה לשחקנית במחזה שאף אחד לא רוצה לככב בו ולכזאת שזקוקה בעצמה באופן תכוף לצחוק בריא. מכיוון שיש לה חוש וכמיהה לבמה, היא הבינה בתוך המסע הזה, שסופו עדיין לא ידוע, דבר אחד: החיים שלה כבר כתבו את עצמם ולה נשאר רק לשחק אותם. היא כתבה את הצגת היחיד "להזיז את השמש" שעיבד וביים חנן ישי וזכה במקום הראשון בפסטיבל תיאטרונטו 2019.

רגעים שמזרקים ללב. להזיז את השמש (צילום: ז'ראר אלון)

ציני ככל שזה נשמע, החשש הכי גדול שעולה לפני צפייה במחזה כמו "להזיז את השמש" הוא המפגש עם קלישאות. רגע הבשורה מהרופא, המסע הארוך, הכאבים, התקווה, המבט קדימה והעובדה שהאדם שחלה עדיין עומד איתנו על הבמה כך שהנה, הוא ניצח - לכל אלה אנחנו מצפים. את כולם, להוציא האלמנט האחרון של הניצחון, אנחנו גם מקבלים מתרין, ובכל זאת, איכשהו זה ממש לא מרגיש כמו קלישאה.

זו לא יכולה להיות קלישאה כי הסיפור של כל חולה סרטן שונה ומעניין בדרכו: ההתמודדות אחרת, הקשיים שונים וגם התוצאות לא זהות. אם לא די בכל זה, ההצגה של תרין לסיפור שלה מאוד לא שגרתית. ב"להזיז את השמש" היא בנתה דמות שנכנסת ויוצאת מתוך עצמה. פעם היא צופה מהצד שמדברת על הדמות בהצגה, רגע אחרי היא שוב אותה תרין שהמחלה מפעפעת בתוכה וחוזר חלילה. "אני עומדת עירומה ואתם מסתכלים לי לתוך הסרטן", היא אומרת בהתחלה ובסוף המחזה. אנחנו לא רק מסתכלים, אנחנו גם מרגישים. היא מכניסה אותנו לעולמה, מייצרת הזדהות עם התחושות - עם הצחוק והעצב, התקווה והייאוש, האופטימיות והכאב, וכל זאת ב-70 דקות.

אין סוף. להזיז את השמש (צילום: ז'ראר אלון)

כן, עדיין יש את הסיפורים שנדמה לך ששמעת ממישהו אחר, וכנראה שזה באמת קרה, אבל יש גם רגעים שמוזרקים היישר אל הלב. למשל, התהליך שתריך עברה מהרגע שבו התבשרה על ידי הגינקולוג שלה על הסרטן. בעוד אמה ובן זוגה הגיבו בתדהמה, היא חשה בריק, בכלום. ממקום מושבי ניתן היה ממש לחוש את זה, להרגיש כיצד רופא אומר לך שאתה סובל מהמחלה ואתה לא מרגיש דבר. את סטירת המציאות היא הגישה לצופים מספר דקות לאחר מכן, בתמונה הבאה, כשהגיעה לרופא המומחה ולא רק ראתה על הדלת את המילה "אונקולוגיה", אלא ממש שמעה אותה נושפת באוזניה. בום, כוס מים לפרצוף, זה הזמן להתעורר - יש לך סרטן.

בתוך כל אלה היא מספרת על המסע שעברה בין שרלטנים "מומחים בתחומם", על היחסים המורכבים עם האם הדואגת ובן הזוג, על החלום שאולי עוד יתממש לילד ובעיקר על הרצון לחיות. כל מה שמעסיק חולי סרטן, אתם יודעים. מה שמרתק במיוחד ברמה האמנותית ומצמרר ברמה האנושית הוא העובדה של"להזיז את השמש" אין סוף. המחזה הזה עדיין נתקל בצמתים. בתמונות בכתבה לתריך יש קרחת בוהקת שטומנת בחובה עתיד קודר, במציאות כבר יש לה שיער - לא שופע, עדיין קצר, אבל נראה בריא. האם זה מבטיח לה החלמה? לא. זה כן מבטיח שאפשר להמשיך לקוות.

כל מבקר שמגיע להצגה מסוג זה נמצא בנחיתות ברורה עוד לפני תחילתה. ומה אם המחזה לא יהיה טוב? האם יעלה הצורך לרפד את הטקסט בסופרלטיבים של רחמים כדי להיחלץ מחוסר הנחות ומאימת הביקורת המושחזת השמורה לאנשים בריאים? לשמחתי, ב"להזיז את השמש" לא זכיתי להתמודד עם הדילמה הזאת. הסיפור של תריך כתב את עצמו, היא פשוט מככבת בו. מתוך המשימות שיש לה כיום, זו נראית כמו הפשוטה ביותר.

• • •

שורה תחתונה: 4 כוכבים

תרבות